

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/34/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317218815
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1317218815.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Aleny Čakváriovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. L. /predtým I./, nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, so sídlom Krátka 1, 903 01 Senec, dieťa rodičov: matka - Z. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. 7, XXX XX G. V., G. Z. pri V., zastúpená JUDr. Laurou Bíróovou, advokátkou so sídlom Klincova 37/B, 821 08 Bratislava, IČO: 42 17 73 59, a otec - C. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. 233, XXX XX Y., zastúpený JUDr. Luciou Anovčinovou, advokátkou so sídlom Štefánikova 5, 811 06 Bratislava, IČO: 4236 2318, v konaní o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, na odvolanie otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III, zo dňa 21.05.2019, č.k. 38P/332/2017-255, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti vo výrokoch I., III., IV., VI., VIII., p o t v r d z u j e.

Výrok VII. sa z r u š u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 21.05.2019, č.k. 38P/332/2017-255, zveril maloletú A. L., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, zastupovaním maloletej a správou jej majetku oprávnil obidvoch rodičov, otcovi uložil povinnosť platiť na maloletú výživné k rukám matky vo výške 80 eur mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti rozhodnutia. Upravil styk otca s maloletou každý nepárny týždeň v piatok od 15.00 hod. do pondelka rána do 08.00 hod. a každý párný týždeň v utorok od 15.00 hod. do nasledujúcej stredy rána do 08.00 hod., za miesto preberania a odovzdania maloletej určil miesto bydliska matky, v čase návštev predškolského zariadenia maloletou predškolské zariadenie, ktoré maloletá navštevuje. Matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom riadne a včas pripraviť. Ex offa zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava III č.k. 38P/332/2017-34 zo dňa 19.02.2018 o nariadení neodkladného opatrenia. Ex offa uložil matke a otcovi výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, v rozsahu minimálne 3 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi. Vo zvyšku návrh matky a návrh otca zamietol. Zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava III č.k. 38P/94/2017-57 zo dňa 14.09.2017 o úprave výkonu práv a povinností voči maloletej A. L.. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 25 ods.4, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, § 36 ods.1, § 65 ods.1, § 37 ods.2 písm. d), Zákona o rodine, § 363 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný

mimosporový poriadok (ďalej len CMP), keď vykonaným dokazovaním dospel k záveru o splnení zákonných podmienok na zmenu osobnej starostlivosti o maloletú. Pri rozhodovaní vzal do úvahy najmä naplnenie potrieb maloletej v rámci psychickej aj fyzickej oblasti tak, aby bol zabezpečený jej spokojný, bezpečný a harmonický vývin. Po vykonanom dokazovaní, všestrannom posúdení veci a dôslednom skúmaní záujmu maloletej, mal za preukázanú zmenu pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu zverenia maloletej z osobnej starostlivosti otca do osobnej starostlivosti matky, prostredie ktorej považoval za stabilné, poskytujúce obom maloletým deťom bezpečie a potrebné emočné zázemie. Vyhodnocoval zmenu pomerov od rozhodnutia Okresného súdu Bratislava III č.k. 38P 94/2017-57 zo dňa 14.09.2017, právoplatným dňa 20.11.2017, ktorým schválenou rodičovskou dohodou bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca, bez úpravy styku matky, v čase, kedy bola maloletá vo veku 2 rokov, matka bola tehotná na rodičovskej dovolenke s príjmom zo sociálnych dávok v sume 236,72 eur, otec pracoval v strážnej službe s príjmom 350 eur netto mesačne a žil v spoločnej domácnosti so svojou partnerkou. Za preukázané mal, že za obdobie výkonu osobnej starostlivosti otca o maloletú došlo k zmene jej priezviska z I. na L., rozhodnutím o povolení zmeny priezviska zo dňa 20.10.2017, s ktorou matka podľa jej tvrdenia súhlasila pod psychickým nátlakom a vyhrážok otca a jeho partnerky. Skonštatoval, že rodičia sa nevedeli dohodnúť na pravidelnom styku matky s maloletou, keď otec napriek záujmu matky, jej styk s maloletou v dostatočnom rozsahu neumožňoval, preto jej kontakt s maloletou bol upravený neodkladným opatrením (uznesenie Okresného súdu Bratislava III č.k. 38P/332/2017-34 zo dňa 19.02.2018, v spojení s Uznesením Krajského súdu Bratislava č.k. 11CoP/354/2018-129 zo dňa 13.09.2018). Skonštatoval zmenu pomerov narodením ďalšieho spoločného dieťaťa Vojtecha A. Lénarta, nar. XX.XX.XXXX, ku ktorému pre nezhodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rozhodol súd. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistení a úradných záznamov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senec, z ktorých vyplýva, že zo strany otca dochádzalo k zamedzovaniu styku matky s maloletou, čo úradu okrem matky oznámili aj svedkovia. Zistil, že otec ako rezidenčný rodič styk matky s maloletou podmieňoval rôznymi požiadavkami, eventuálne jej styk neumožnil, prečo matka musela žiadať o pomoc sociálny úrad a políciu. Rodičom bolo opakovane poskytnuté sociálnoprávne poradenstvo, avšak uvedená situácia viedla naopak k vyhroteniu rodičovského konfliktu a nefunkčnej komunikácii. Tvrdenia otca o nevhodných podmienkach matky na výchovu detí vyhodnotil po vykonanom dokazovaní ako nepravdivé, zavádzajúce, keď opakovaným šetrením pomerov v jej domácnosti boli preukázané dostatočne vhodné bytové a sociálne podmienky matky pre výchovu a starostlivosť o deti. Za preukázané mal, že matka si rekonštrukciou upravila bytové pomery a odstránila nedostatky v udržiavaní domácnosti, má osvojené rodičovské zručnosti a v starostlivosti o mladšie dieťa Z. A. L., neboli zistené žiadne pochybenia. Na strane otca, okrem jeho celkového prístupu a nerešpektovaní matky v živote maloletých detí, poukázal na jeho bytové podmienky, keď býva v dome rodičov svojej partnerky (dnes manželky) a tiež výkon jeho práce výlučne v nočných zmenách v čase od 19.30 hod. do 07.30 hod., čím starostlivosť o maloletú prenecháva partnerke, prípadne jej dcére. Súd prvej inštancie dôvodil, že biologický rodič, v danom prípade matka, má mať prednosť pri výchove maloletých detí pred inými osobami. Nestotožnil sa ani s požiadavkou otca, aby sa matka stretávala s maloletou dcérou v jeho domácnosti za prítomnosti jeho partnerky a jej širšej rodiny, tieto považoval za neoprávnené a nedôvodné a skôr v nich videl snahu otca o zamedzenie, respektíve kontrolu nad stykom matky s maloletou. Správanie otca a jeho celkový prístup k matke a k ich spoločným dvom maloletým deťom, jeho opustenie matky v čase, keď bola tehotná s druhým spoločným dieťaťom, bez finančnej pomoci a prispievania na výživu maloletého Z. po jeho narodení, považoval za nezodpovedný. Naopak, za preukázané mal, že napriek uvedeným skutočnostiam matka situáciu zvládla a starostlivosť o deti podriadila svoj spôsob života a vylepšila si bytové podmienky. Súd prvej inštancie vychádzal aj z výsledkov multiodbornej prípadovej konferencie zo dňa 15.05.2019 z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senec, dôvodom ktorej bola nefunkčná komunikácia rodičov a neochota oboch strán dospieť k dohode, zo záverov ktorej vyplynulo, že s ohľadom na zdravý psychický vývoj oboch maloletých detí sa javí ako najvhodnejšie riešenie zverenie detí do osobnej starostlivosti matke, aby súrodenci vyrastali spolu, za úpravy styku s otcom v dostatočnom rozsahu. Do úvahy vzal aj vyjadrenie detskej lekárky, ktorá neeviduje žiadne zanedbanie starostlivosti o maloletú zo strany rodičov. Za preukázaný záujem maloletej považoval jej zverenie do osobnej starostlivosti matke, spĺňajúcej všetky predpoklady k prevzatiu osobnej starostlivosti o maloletú, ktorá má vytvorené vhodné podmienky na výchovu svojich maloletých detí, pričom je v záujme oboch maloletých súrodencov ich súrodenecké väzby a vzťahy podporovať a upevňovať v jednom výchovnom prostredí. Právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok ponechal obom rodičom, keď nezistil žiadnu prekážku, ktorá by otca či matku z výkonu ich práva vylučovala. Pri určovaní výšky výživného súd prvej inštancie vychádzal zo zákonných kritérií § 62, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, prihliadnuc na odôvodnené potreby maloletej vo veku 3 a 1 roka a

jej pripravovanému nástupu do predškolského zariadenia a počet vyživovacích povinností rodičov. Vzhľadom na rozhodnutie o zmene zverenia maloletej, výživné priznal odo dňa právoplatnosti rozsudku. Styk otca s maloletou upravil v rozsahu zodpovedajúcom veku maloletej a jej nástupu do predškolského zariadenia v Novej Dedinke. Z dôvodu rozhodnutia v merite veci, zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava III č.k. 38P/332/2017-34 zo dňa 19.02.2018. Poukazujúc na nefunkčnú komunikáciu medzi rodičmi, aj bez návrhu rozhodol o uložení výchovného opatrenia obom rodičom podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine. Poukazujúc na závery vykonaného dokazovania vo zvyšku návrhy rodičov zamietol, návrh otca na doplnenie dokazovania účasťou rodičov na mediácii zamietol dôvodiac hospodárnosťou konania a jeho dĺžkou. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Matka prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne rozsudok napadla odvolaním vo výroku VI., o zrušení uznesenia Okresného súdu Bratislava III. č.k. 38P/332/2017-34 zo dňa 19.02.2018 o nariadení neodkladného opatrenia. Dovodila, že ak by otec podal odvolanie voči výroku I. a výrokom s ním súvisiacich, až do rozhodnutia odvolacieho súdu by platila úprava daná právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 14.9.2017, sp. zn. 38P/94/2017-57, ktorým styk s maloletou upravený nemá.

4. Proti tomuto rozsudku voči výrokom I., III., IV., VII., VIII podal prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne odvolanie otec, podľa § 365 ods. 1 písm. b) e) f) h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP). Odvolaciemu súdu navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť, alternatívne zmeniť a maloletú ponechať v jeho osobnej starostlivosti, zvýšiť výšku výživného na maloletú od právoplatnosti rozhodnutia, styk matky s maloletou upraviť od pondelka 15.00 hod. nepárneho kalendárneho týždňa do pondelka 15.00 hod. párneho kalendárneho týždňa a zrušiť vo výroku VIII. a vec vrátiť na ďalšie konanie. Opakovane sa vyjadril ku skutočnostiam a tvrdeniam matky a kolízneho opatrovníka posudzovaných v konaní pred súdom prvej inštancie, z ktorých súd vychádzal a ktoré podľa jeho názoru nesprávne vyhodnotil. Nesúhlasil s tvrdením o zamedzovaní v styku matky s maloletou, keď matka o ňu vôbec nejavila záujem. Uviedol, že maloletej robí problém ísť k matke, stále sa pýta kedy pre ňu príde, čo sa zlepšilo až postupom času. Tvrdil, že obaja dodržiavajú styk s maloletou podľa neodkladného opatrenia, toto maloletej vyhovuje, zvykla si na tento systém a stabilizovala sa. Mal za to, že zmena starostlivosti a zmena styku nie je v jej prospech maloletej, keď maloletá je zastabilizovaná v jeho domácnosti. Nesúhlasil so závermi súdu prvej inštancie, že jeho tvrdenia o nevhodných podmienkach matky na výchovu detí sú nepravdivé, zavádzajúce, keďže to, že u matky boli nevyhovujúce podmienky, bolo konštatované aj v správach Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senec zo dňa 27.11.2017. To, že matka zmenila svoje podmienky víta, avšak má výhrady k jej bytovým pomerom, pretože v dome nemá splachovaciu toaletu a maloletá je plienkovaná. Namietal obsah zápisu z úvodnej multiodbornej rodinnej prípadovej konferencie zo dňa 15.05.2019, konanej na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Senec z ktorej súd vychádzal, ktorá bola navyše kolíznou opatrovníčkou predložená až na pojednávaní súdu a kolízna opatrovníčka len zhrnula záver. Teda účastníci nemali možnosť vyjadriť sa k obsahu zápisu. Uviedol, že vytkol viacero zrejmých pochybení v zápise, ktoré sú aj pre súd ľahko overiteľné. Nie je pravdou, že by on mediáciu odmietol, naopak, aj na pojednávaní aj mimo neho ju sám aktívne matke navrhoval, ktorá však záujem nemala. Uviedol, že keď matka prejavila záujem starať sa o maloletú vo väčšom rozsahu, uvážil, že by to mohlo byť aj v prospech maloletej. Uviedol, že rešpektuje právo maloletej na oboch rodičov, preto súhlasí aj so striedavou osobnou starostlivosťou. Nie je pravdou, že by sa vyhýbal stretnutiam s pracovníčkami Kľúč n.o., oni samé povedali, že v lete budú chodiť menej, neskôr ich návštevy boli často práve v čase, keď maloleté deti neboli u neho. Tvrdil, že matku nepodceňuje ani nezhadzuje, ide mu iba o dobrú výchovu oboch detí, avšak matka za ten čas, čo k nej maloletá chodí, ju nič nenaučila a jemu neprekázala, že sa jej dostatočne venuje. Potvrdil, že ich komunikácia je problematická. Nie je pravdou, že by jeho manželka či iní členovia v jeho domácnosti rozprávali pred deťmi o matke negatívne, jeho manželka nikdy maloletej nehovorila, aby ju oslovovala mama. Mal za to, že správa Kľúč, n.o. je tendenčná, opisuje len ako sa matka príkladne stará o deti a že si osvojila rodičovské zručnosti, avšak nič neuvádza o jeho podmienkach a jeho starostlivosti. Namietal nevykonanie dokazovania vylučujúceho jeho manželky s ktorou žije dlhodobo v spoločnej domácnosti a dňa 18.08.2018 uzavreli manželstvo. Nesúhlasil s postupom súdu prvej inštancie, ktorý rozhodol bez toho, aby sa pokúsil vec riešiť prostredníctvom mediácie, keď autoritatívne rozhodnutie súdu by malo byť až posledným riešením. Mal za to, že v tomto prípade je priestor na dohodu, on sám vyšiel matke v ústrety a navrhol širší styk a súhlasil aj so striedavou osobnou starostlivosťou, maloletá má v Čataji zabezpečenú materskú školu do ktorej môže chodiť každý druhý týždeň. Chce, aby bola maloletá ponechaná v jeho starostlivosti s tým, že výdavky na maloletú bude aj naďalej uhrádzať on, prípadne ak by súd zhodnotil, že

je v záujme maloletej striedavá osobná starostlivosť, súhlasí aj s týmto riešením. Napriek nefungujúcej komunikácii rodičov mal za to, že uvedené nie je dôvod, aby sa súd možnosťou zverenia maloletej do takejto formy starostlivosti vôbec nezaoberal, poukazujúc na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS <<http://merit.slv.cz/I.US1554/14>> 1554/14 <<http://merit.slv.cz/I.US1554/14>> z 30. 12. 2014. Uviedol, že osvedčil svoje možnosti a aj schopnosti sa o maloletú riadne postarať, keď sa o ňu staral od jej útleho veku. Nie je žiadny dôvod, aby bola maloletá zverená do výlučnej starostlivosti matky, keď ani kolízna opatrovníčka nezistila jeho pochybenia pri výchove maloletej. Považuje za samozrejmé, že súrodenecké vzťahy treba rozvíjať, čo je možné podľa neho zabezpečiť širšou úpravou styku s maloletými deťmi navzájom. Súd nesprávne vyhodnotil, že nemá vyriešenú bytovú otázku, keď býva so svojou manželkou u jej rodičov vyše desať rokov, vo veľkom dome a rodičia manželky súhlasia, aby tam býval aj s maloletou. Uviedol, že o maloletú sa stará osobne, jeho manželka sa o ňu stará len keď je v práci, keď ju iba ukladá na spánok. Namietal, že súd pri určení výšky výživného nemal brať do úvahy príjem jeho manželky, ktorá nemá k maloletej vyživovaciu povinnosť a to, že pri určenej výške výživného na maloletú by mu z jeho príjmu reálne zostalo 173 eur. Namietal postup súdu prvej inštancie pri uložení výchovného opatrenia tak z materiálnej ako aj formálnej stránky, keď súd vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania a výsluchu účastníkov konania čím odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Takéto rozhodnutie bolo pre účastníkov konania prekvapivým, keďže nemali možnosť predvídať súdne rozhodnutie a náležite vo vzťahu k nemu argumentovať na nariadenom pojednávaní a teda týmto postupom súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces a na súdnu ochranu. Výrok rozsudku v tomto smere považoval za nevykonateľný a súčasne za neodôvodnený, keď súd odkázal len na zákonné ustanovenie § 37 ods. 2 Zákona o rodine.

5. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdiť. Uviedla, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, z ktorého vyplynulo, že zmena zverenia maloletej je v jej záujme. Nie je pravdou, že by sa s otcom dohodla, že bude lepšie keď sa od nej odsťahuje, otec ju opustil gravidnú, na základe vlastného rozhodnutia, vyživovaciu povinnosť si plnil len od apríla 2017 do augusta 2017, do podania návrhu na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti. Otec sa o maloletú až do januára 2017 vôbec nezaujímal. Po zverení maloletej do jeho osobnej starostlivosti rozsudkom zo dňa 14.09.2017, jej od 25.09.2017 do 04.03.2018 neumožnil kontakt s maloletou, ktorý sa uskutočnil až na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Zdôraznila, že o maloleté deti sa riadne stará, maloletá v súčasnosti nie je plienková a navštevuje materskú školu. Uviedla, že otec bol na konferencii dňa 15.05.2019 prítomný, mal vedomosť o prijatých opatreniach a mal možnosť o záveroch konferencie informovať svoju právnu zástupkyňu, tak ako to urobila ona. Kolízna opatrovníčka so správou účastníkov konania riadne oboznámila, správa bola účastníkom odovzdaná na pojednávaní, účastníci konania, resp. ich právni zástupcovia mohli požiadať súd o prerušenie pojednávania za účelom oboznámenia sa s obsahom zápisnice, resp. požiadať o odročenie pojednávania z tohto dôvodu. Ani otec a ani jeho právna zástupkyňa tak neurobili, takže námietky otca, že nemal možnosť sa vyjadriť k obsahu zápisnice je irelevantná. Otec sústavne nerešpektoval a naďalej nerešpektuje autoritu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a ním poverených subjektov, nebol prístupný argumentom odôvodňujúcim zverenie maloletej (tak ako maloletého syna) do jej osobnej starostlivosti. Správa z 15.05.2019 nie je tendenčná, vychádza zo skutkových zistení a zohľadňuje najlepší záujem maloletých detí. Uviedla, že je na rodičovskej dovolenke s maloletým synom, takže má všetky predpoklady na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti, naproti tomu otec i jeho manželka sú zamestnaní a v čase keď pracujú, alebo po „nočnej“ otca, keď tento spí, zabezpečujú starostlivosť o maloletú s najväčšou pravdepodobnosťou rodičia manželky otca. Primárne patrí starostlivosť o maloleté deti ich rodičovi, a nie tretím osobám. Stotožnila sa s rozhodnutím súdu, ktorým výsluch manželky otca nepripustil, keď skutkový stav bol riadne preukázaný štetami pomerov v domácnostiach rodičov i správami kolízneho opatrovníka. Z rozdielných a nezlučiteľných stanovísk účastníkov konania bolo zrejmé, že k dohode nedôjde a rovnako bez výsledku by bola aj mediácia, ktorá by vec len zbytočne predĺžila. Súd po roku a pol po podaní návrhu mal vykonané rozsiahle dokazovanie, ktorého výsledky ho oprávňovali vyniesť meritórne rozhodnutie vo veci samej. Zdôraznila, že v zápisniciach o pojednávaniach a ani v písomných podaniach otca nie je ani zmienka o striedavej osobnej starostlivosti, preto má za to, že túto kartu vyťahuje otec ex post, po rozhodnutí súdu prvej inštancie, snažiac sa ho zvrátiť. Vyjadrenia otca a jeho návrhy považovala za mimoriadne zmätočné, všetky tvrdenia o jej nedostatočnej starostlivosti o maloletú za nepravdivé. Uviedla, že maloletá navštevuje od septembra 2019 materskú školu v Novej Dedinke, materskú školu v Čataji nenavštevuje. Otec nesúhlasí s návštevou materskej školy a maloletú v čase, keď ju má v osobnej starostlivosti do materskej školy nevodí, čím koná proti najlepšiemu záujmu maloletej. Súd pri

určovaní vyživovacej povinnosti otca voči maloletej nebral do úvahy príjem jeho manželky otca, nakoľko sa otec oženil a manželka majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť, súd posudzoval manželku otca ako tzv. spoločne posudzovanú osobu. Mala za to, že súd nepochybil, keď nenariadil na prejednanie veci o uložení výchovného opatrenia osobitné pojednávanie, ktorého potreba vyplynula z riadne vykonaného dokazovania.

6. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne uviedol, že obaja akceptujú nariadené neodkladné opatrenie, nemá výhrady, aby aj naďalej zostalo v platnosti a aby sa podľa neho realizoval styk až do právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu. Mal za to, že v matkou podanom odvolaní absentuje odvolací dôvod (v zmysle § 365 ods. 1 CSP), a teda by malo byť v zmysle § 386 CSP odmietnuté.

7. Matka vo svojom vyjadrení k vyjadreniu otca z 02.10.2019 prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne zotrvala na svojom tvrdení, že otec jej styk s maloletou neumožňoval, čo vyplýva z konania sp. zn. 38P/332/2017. Takéto konanie otca ju viedlo k podaniu návrhu na neodkladné opatrenie úpravou jej styku s maloletou a k podaniu návrhu vo veci samej dňa 12.12.2017, ktorý neskôr, so súhlasom súdu, menila na zmenu zverenia maloletej.

8. Otec vo svojom stanovisku zo dňa 27.11.2019 zopakoval svoje tvrdenia, že nie je pravdou, že by pred podaním návrhu matky, jej bránil v styku s maloletou. Matka o maloletú v tom čase nejavila záujem, pravdepodobne z dôvodu pôrodu syna Z. A. a následne z dôvodu jeho útleho veku. Naopak, tak ako už uviedol, matka bola tá, ktorá bránila jemu v styku s dcérou, a to vyhýbaním sa mu a zatajovaním sa, na základe čoho podal návrh na súd. Vo svojom stanovisku zo dňa 13.12.2019 zotrval na skutočnostiach uvádzaných v odvolaní ako aj v ostatných svojich písomných podaniach, na svojich ústnych vyjadreniach prezentovaných na jednotlivých pojednávaniach na súde prvej inštancie.

9. Podaním zo dňa 26.01.2020 matka poukázala na rozsudok Okresného súdu Bratislava III č.k. 39P/262/2017 zo dňa 08.02.2018, v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 20CoP/159/2018-178 zo dňa 27.11.2019, ktorým bol spoločný syn rodičov maloletý Vojtech A. L., nar. XX.XX.XXXX zverený do jej osobnej starostlivosti.

10. Kolízny opatrovník písomné vyjadrenie k odvolaniu otca nepodal.

11. Odvolací súd preskúmal vec v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa 378 ods. 1, § 385 ods. 1, § 219 ods. 1 CSP, s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, odvolanie otca je dôvodné čiastočne a to vo vzťahu k výroku VIII., ktorým súd prvej inštancie nariadil rodičom výchovné opatrenie. Pokiaľ ide o napadnuté výroky rozsudku I., III., IV., VI., VII., súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností z hľadiska posúdenia vhodnosti zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej, určenia výživného na maloletú a úpravy styku otca s maloletou, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je postačujúce, súd prvej inštancie sa v rozhodnutí vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami týkajúcimi sa predmetu konania. Rozhodnutie súdu prvej inštancie tak spĺňa podmienky § 220 ods.2 CSP. V odvolaní otca neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by súd prvej inštancie nevzal do úvahy a ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd nezistil nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie majúci za následok porušenie práva na spravodlivý proces a ani dôvodnosť odvolacieho návrhu otca na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie a jeho vrátenie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré ako správne poukazuje.

12. V nadväznosti na námietky otca uvedené v odvolaní o nesprávnych skutkových záveroch súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia, avšak

len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, však nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004). Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v § 220 ods. 2 CSP. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletej dokazovaním riadne zistil skutočný stav veci, na vec aplikoval správny právny predpis a svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil. Okolnosti namietané otcom v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s prezentovanými závermi súdu prvej inštancie.

13. Odvolací súd v danom prejednanom prípade po oboznámení sa s obsahom celého spisového materiálu a odvolacími dôvodmi otca, dospel v zhode s názorom súdu prvej inštancie a odporúčaniami kolízneho opatrovníka k záveru, že zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky je skutočne lepším riešením spôsobu výkonu osobnej starostlivosti o maloletú. Z priebehu celého vykonaného dokazovania vyplýva, že výchovné, rodinné prostredie a celkové zázemie u matky, je svojimi podmienkami pre starostlivosť o maloletú aktuálne vhodnejšie, pričom matka na rozdiel od otca bola vyhodnotená ako rodič, ktorý dokáže akceptovať v živote maloletej rolu druhého rodiča. Správne súd prvej inštancie postupoval, keď svoje rozhodnutie založil aj na okolnostiach výkonu osobnej starostlivosti otca o maloletú v súvislosti s výkonom jeho povolania pracujúceho na nočné zmeny a každodenné supľovanie starostlivosti o maloletú zo strany jeho manželky, jej rodičov či jej plnoletej dcéry, rovnako správne významný dôraz kládol na rodičovské schopnosti otca a jeho emočnú zrelosť pri výchove maloletej, keď v konaní bolo jednoznačne preukázané, že takmer hneď po rozhodnutí súdu o schválení rodičovskej dohody o zverení maloletej do jeho osobnej starostlivosti, matke v styku s maloletou bránil, jej styk podmieňoval podmienkami podľa vlastného uváženia a nevytváral v záujme maloletej dostatočný priestor na udržiavanie a budovanie si vzťahu so svojou matkou, navyše v tak útlom jej veku. O jeho konaní svedčí aj fakt, že styk matky s maloletou sa začal realizovať až na základe neodkladného opatrenia na úpravu styku, ktoré tiež nerešpektoval a podal voči nemu odvolanie. Tvrdeniam otca, že akceptuje matku ako rovnocenného rodiča v živote maloletých detí odvolací súd neuveril, keď jeho postoj k starostlivosti o maloleté deti dokresľuje okrem iného aj jeho návrh na zverenie maloletého C. A., podaného v čase hneď len niekoľko dní po jeho narodení, ktorým mal ambíciu aj maloletého syna prevziať do svojej osobnej starostlivosti. Pokiaľ otec namieta, že súd neprihliadal na jeho podmienky na starostlivosť o maloletú sa odvolací súd nestotožnil, keď okrem zabezpečenia základných potrieb dieťaťa je potrebné zohľadňovať aj to, ako rodič zabezpečuje starostlivosť dieťaťa aj po emočnej stránke, rešpektuje druhého rodiča v živote dieťaťa a umožňuje mu dostatočný styk s druhým rodičom. V tomto smere otec konal v rozpore s najlepším záujmom maloletej, ktorej tak dlhodobo znemožňoval udržiavať si s matkou prirodzené citové a rodinné väzby, ktorú okolnosť súd prvej inštancie správne považoval za neprípustnú a ktorú správne vo svojom rozhodnutí aj zohľadnil. Otca z ďalšej, len výlučne osobnej starostlivosti o maloletú nediskvalifikuje to, že býva v dome rodičov svojej manželky, odvolací súd tiež nepochybuje o vhodných bytových či sociálnych pomeroch otca, ale to, že výkon svojich rodičovských práv a povinností nevykonával v záujme maloletej v snahe vylúčiť matku zo života maloletej a jej starostlivosť a výchovu prenechával svojej manželke (ktorú maloletá začala považovať za svoju matku), či jej rodine a to aj s poukazom na výkon jeho povolania v nočných zmenách. Dokazovaním zameraným na spôsob výkonu osobnej starostlivosti rodičov o maloletú a v nadväznosti na posúdenie záujmu maloletej, mal rovnako aj odvolací súd za preukázané, že zmena osobnej starostlivosti v tomto prípade je v záujme a v prospech maloletej, a tiež v záujme oboch maloletých súrodencov, aby mali možnosť vyrastať spolu a vytvárať si pevné súrodenecké väzby, čo by mal otec rešpektovať a práve naopak, vytvoriť pre takúto starostlivosť svojich detí čo najlepšie podmienky, v smere zlepšenia komunikácie s matkou a jej podpory. Pokiaľ tvrdí, že mu na maloletých deťoch záleží, potom absurdne vyznieva jeho

názor, že si maloleté deti môžu svoje súrodenecké väzby vo svojom útlom veku budovať lepšie v dvoch výchovných prostrediach v rámci vzájomného styku. K tvrdeniam otca, že sa súd nezaoberal možnosťou zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov odvolací súd udáva, že takúto formu starostlivosti ani jeden z rodičov nenavrhol, napokon z odvolania otca vyplýva, že trvá na ponechaní maloletej v jeho osobnej starostlivosti. Odvolací súd vychádzajúc z námietok otca uvedených v odvolaní konštatuje, že tieto neboli spôsobilé vyvrátiť správnosť záverov súdu prvej inštancie, ktorý vhodnú formu starostlivosti o maloletú starostlivo zväzil. Odvolací súd poznamenáva, že v prejednávanej veci ide o prípad, kedy bola preukázaná zmena pomerov na strane matky v jej bytových a sociálnych pomeroch, ale aj v jej rodičovských zručnostiach, ktorá jej v súčasnosti umožňuje zabezpečiť výkon osobnej starostlivosti o obe maloleté deti, za rešpektovania rodičovského vplyvu otca na maloletú (resp. na obe maloleté deti) prostredníctvom upraveného styku, ktorý v rozsahu určenom súdom prvej inštancie aj odvolací súd považuje za dostačujúci, rešpektujúci výkon rodičovských práv a povinností otca, vzájomné citové väzby medzi otcom a maloletou, jej vek a dochádzku do predškolského zariadenia. K námietke otca, že mu súd prvej inštancie neumožnil oboznámiť sa s obsahom písomnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senec, kolíznou opatrovníčkou predloženou na pojednávaní súdu sa odvolací súd nestotožnil, keď z obsahu spisu vyplýva, že otec zastúpený právnu zástupkyňou prítomnou na pojednávaní o prerušenie ani odročenie pojednávania z uvedeného dôvodu nežiadali. Odvolací súd súhlasí aj s postupom súdu prvej inštancie, ktorý nevykonal dokazovanie výsluchom otcovej manželky, keď pre rozhodnutie mal dostatok dôkazov a tiež vychádzal z opakovaných správ o šetrení pomerov v rodine oboch rodičov. Pokiaľ ide o otcom namietaný postup a závery subjektov spolupracujúcich s rodinou, tu odvolací súd udáva, že rodiča pred rozhodnutím súdu spolupracovali tak s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Senec, ako aj s akreditovaným subjektom o.z. Kľúč, matka aj s akreditovaným subjektom Tenet, v rámci ktorej boli odbornými pracovníkmi vedení k posilneniu ich rodičovských zručností, vzájomnej komunikácii a najmä k dohode o výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, pričom závery zápisu z multiodbornej prípadovej konferencie zo dňa 15.05.2019, v kontexte s celým vykonaným dokazovaním nemá odvolací súd dôvod spochybňovať. Odvolací súd zastáva názor, že práve otec je tým menej spolupracujúcim rodičom, ktorý napriek odbornej psychologickej a sociálnej intervencii v rodine za účasti odborných pracovníkov Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Senec a osobitne aj vyššie uvedených akreditovaných subjektov, neposkytol dostatočnú súčinnosť na to, aby takáto pomoc mohla priniesť želateľný posun vo vzájomných vzťahoch s matkou a viedla k dohode v záujme maloletých detí a k funkčnej komunikácii rodičov. K otcom namietanému postupu súdu prvej inštancie, ktorý pred rozhodnutím nevyhovel jeho návrhu na nariadenie mediácie rodičom odvolací súd udáva, že pre úspešnú mediáciu sa vyžaduje súhlas a snaha o spoluprácu obidvoch rodičov (je dobrovoľná) a nie je možné ju nariadiť rozhodnutím súdu. Vzhľadom na dôkaznú situáciu preukazujúcu vzájomné vzťahy rodičov, neustále spochybňujúci postoj otca k matke, správne súd prvej inštancie postupoval, keď na základe dostatočne zisteného skutočného stavu, vo veci v záujme maloletej rozhodol.

14. Odvolací súd sa nemohol stotožniť ani s odvolacími námietkami vo vzťahu k určenej výške výživného na maloletú, keď súd prvej inštancie v súlade s kritériami § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine postupoval vecne správne, keď zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o určenom výživnom, z hľadiska veku maloletej a jej odôvodnených potrieb, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, na výživu ktorých je maloletá plne odkázaná. Súd prvej inštancie v danej veci vykonal potrebné dokazovanie, keď majetkové, rodinné a sociálne pomery rodičov a ich príjmy mal pre rozhodnutie dostatočne preukázané, prijal správne skutkové závery a vec aj správne právne posúdil. Výška výživného, ktorým je otec povinný prispievať na výživu a potreby maloletej je spôsobilá na ich pokrytie iba v základnom rozsahu. Aj keď otec neuviedol dôvody odvolania v súvislosti s výrokom o úprav jeho styku s maloletou, odvolací súd preskúmajúc správnosť aj tohto výroku dospel k záveru, že rozsah a spôsob realizácie styku otca s maloletou je v záujme maloletej, ktorý je spôsobilý zabezpečiť udržiavanie a rozvíjanie vzájomných vzťahov a realizovať tak výkon jeho rodičovských práv a povinností v dostatočnej miere.

15. Odvolací súd pri zohľadnení najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa ako prioritného kritéria pre rozhodovaciu činnosť súdu v konaní starostlivosti o maloleté deti rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti vo výrokoch I., III., IV., VI., VIII., ako správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. Pokiaľ ide o odvolacie dôvody otca vo vzťahu k výroku VII. rozsudku, ktorým súd prvej inštancie ex offo nariadil rodičom výchovné opatrenie, tieto odvolací súd považoval za dôvodné. Sú

prvej inštancie pochybil, keď rozhodol vo veci nielen bez vypočutia účastníkov konania, ale najmä bez vydania uznesenia o začatí konania aj bez návrhu (§ 23 ods.2 CMP), ktoré spolu s uznesením o spojení vecí (§ 166 ods.1 CSP) mal správne za účasti všetkých účastníkov konania prítomných na pojednávaní konanom dňa 21. 05.2019 vyhlásiť a zaznamenať do zápisnice o pojednávaní. Za danej procesnej situácie je preto možné len konštatovať, že súd prvej inštancie bez začatia konania vo veci samej o výchovnom opatrení, nemohol rozhodnúť o jeho nariadení. Pokiaľ súd prvej inštancie má za to, že v záujme maloletej, resp. oboch maloletých detí je, aby sa rodičia podrobili výchovnému opatreniu za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie, začne konanie aj bez návrhu o ktorom vydá uznesenie v súlade s § 23 ods. 2 CMP, v ktorom po vykonaní potrebného dokazovania vo veci samej rozhodne.

17. Odvolací súd výrok VII., ktorým súd prvej inštancie nariadil rodičom výchovné opatrenie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP a § 3 ods.1,2, CMP, bez možnosti uplatnenia postupu podľa § 391 ods. 1 CSP (vrátenie vecí na ďalšie konanie a nové rozhodnutie), z dôvodu, že súd prvej inštancie postupom podľa § 23 ods. 2 CMP nezačal konanie aj bez návrhu vo veci nariadenia výchovného opatrenia.

18. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

19. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).